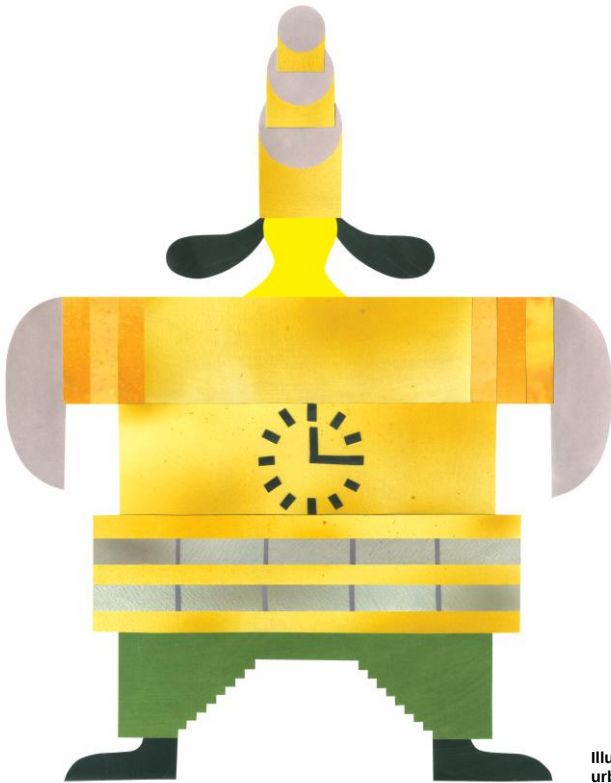
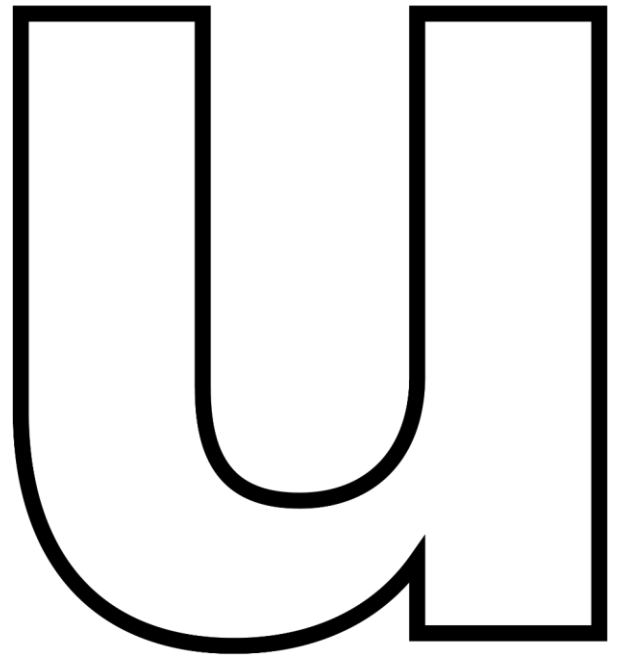
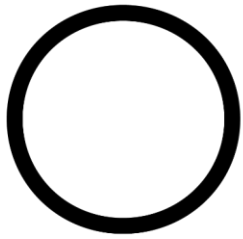

Persdossier

Illustratie: Anne Brugni ©
urban.brussels

Open Monumentendagen 2025

ART DECO, dolle jaren, crisisjaren

Evenement

Open Monumentendagen 2025 –
37^e editie

Organisator

Urban

Wanneer

20 en 21 september

Waar

Overal in het Brussels gewest

Website

Heritagedays.urban.brussels

Contact

jdp-omd@urban.brussels

Inleiding

Al 37 jaar biedt Urban bezoekers de kans om gedurende een weekend het cultureel erfgoed in Brussel te herontdekken en te waarderen door middel van de Heritage Days / Open Monumentendagen. Wat in 1984 in Frankrijk begon als 'Les Journées Portes Ouvertes', is door het enorme succes uitgegroeid tot een jaarlijks evenement waaraan nu 49 landen deelnemen. In 1989 sloot België zich aan bij dit idee en behoort sindsdien, samen met Nederland, Zweden en Malta, tot de pioniers van dit evenement.

Vandaag zijn de Heritage Days / Open Monumentendagen uitgegroeid tot het grootste culturele evenement van het land.

Hoewel de drie gewesten deze dagen elk op hun eigen manier organiseren, is het uitgangspunt steeds hetzelfde: zoveel mogelijk mensen laten kennismaken met de rijkdom van ons erfgoed, dat vaak speciaal voor deze gelegenheid zijn deuren opent voor het grote publiek. En dat het werkt, bewijst ons publiek jaar na jaar.

Heritage Days / Open
Monumentendagen 2024
Jonathan Ortegat © urban.brussels

Vorig jaar bezochten meer dan 25.000 mensen, zowel uit binnen- als buitenland, meer dan 190 activiteiten tijdens de Heritage Days / Open Monumentendagen in Brussel, wat ongetwijfeld heeft bijgedragen aan de algemene bekendheid van monumentenzorg in de ruime betekenis van het woord.

Ans Persoons, Brussels staatssecretaris voor Stedenbouw en Erfgoed:

“Erfgoed krijgt echt een betekenis wanneer we het kunnen delen met anderen. Met deze Heritage Days 2025 in het teken van Art Deco vieren wij het Brusselse erfgoed en bevestigen wij dat het toegankelijk is voor iedereen, over verschillende tijdsperiodes heen. Het is een levend iets waar we fier op zijn en dat bijdraagt aan onze Brusselse identiteit. Bij het bezoeken van een Art Deco-gebouw en haar geschiedenis gaat het niet enkel over esthetiek, maar ook over het begrijpen van de levensstijl en de uitdagingen uit die tijd.”

Evenement

Open Monumentendagen 2025 –
37^e editie

Organisator

Urban

Wanneer

20 en 21 september

Waar

Overal in het Brussels gewest

Website

Heritagedays.urban.brussels

Contact

jdp-omd@urban.brussels

Geneeskundige Stichting
Koningin Elisabeth
D. Serati © urban.brussels

Gemeentehuis van Vorst
A. de Ville de Goyet ©
urban.brussels

Evenement

Open Monumentendagen 2025 –
37^e editie

Organisator

Urban

Wanneer

20 en 21 september

Waar

Overall in het Brussels gewest

Website

Heritagedays.urban.brussels

Contact

jdp-omd@urban.brussels

Het thema

Voor deze 37^e editie werpt Urban, in het kader van het *Art Deco Jaar 2025*, een nieuwe blik op deze artistieke beweging. Er wordt niet alleen dieper ingegaan op de bekende esthetiek en luxe, maar ook op de stedenbouwkundige, architecturale, sociologische en menselijke dimensies van art deco.

Onder het thema **ART DECO, dolle jaren, crisisjaren**, zet het evenement een breed spectrum aan erfgoed in de kijker: van gebouwen, gevels en interieurs tot meubels, collecties, immaterieel erfgoed en publieke ruimte.

Sarah Lagrillière, adjunct Directrice-Generaal van Urban:

“De art deco was vooruitstrevend, maar hield tegelijk vast aan ambacht en menselijke maat. Ze combineerde modern comfort met klassieke invloeden en monumentale schoonheid. Die dualiteit – tussen verleden en toekomst – maakt art deco nog altijd actueel. Moderniteit, een sleutelbegrip in deze stijl, vormt dan ook de rode draad in onze programmering voor 2025.”

Moderniteit: het jaarlijkse thema van het culturele programma van Urban

Het concept moderniteit, dat onlosmakelijk verbonden is met de art deco, was alomtegenwoordig in die periode, waarin een golf van vernieuwing dwars door alle gebieden van de samenleving ging. Vanaf de euforie van de bevrijding in 1919 tot de oorlogsverklaring in 1939 had de periode twee gezichten. Enerzijds waren er de “dolle jaren”, gekenmerkt door de bevrijding van de moraal, een grotere democratisering van de samenleving en de opkomst van nieuwe kunststromingen in mode, muziek en entertainment. Anderzijds leidden de uitdagingen van de wederopbouw en de demografische groei, met de opkomst van tuinsteden en appartementsgebouwen en de eerste grote kapitalistische crisisperiode na de beurskrach van 1929 tot besparingen, nieuwe ongelijkheden en op politiek vlak de opkomst van extreem rechts.

Ontdek meer over het jaarlijkse thema van Urban voor het culturele programma hier: <https://urban.brussels/nl/articles/2025-in-het-teken-van-moderniteit>

Palais de la Folle Chanson
M. Herla © urban.brussels

Evenement

Open Monumentendagen 2025 –
37^e editie

Organisator

Urban

Wanneer

20 en 21 september

Waar

Overall in het Brussels gewest

Website

Heritagedays.urban.brussels

Contact

jdp-omd@urban.brussels

"Europe, a common heritage"

De Heritage Days / Open Monumentendagen worden georganiseerd in het kader van de Europese Erfgoeddagen, een initiatief van de Raad van Europa en de Europese Commissie.

In heel Europa worden elk jaar tijdens de weekends van september talrijke sites en monumenten, waarvan vele doorgaans niet toegankelijk zijn, voor het publiek gratis opengesteld. Op die manier krijgen de Europese burgers de gelegenheid hun gemeenschappelijke culturele erfgoed te ontdekken en beter te leren kennen. Tevens worden ze aangemoedigd actief deel te nemen aan de bescherming en de valorisatie van dit erfgoed voor de huidige en toekomstige generaties onder het motto *"Europe, a common heritage"*.

Activiteiten rond het thema

Het programma van dit jaar omvat meer dan 200 uiteenlopende activiteiten, verspreid over alle 19 Brusselse gemeenten. Bezoekers kunnen genieten van tentoonstellingen, voorstellingen, films, lezingen en rondleidingen in bijzondere gebouwen.

Exclusieve open deuren

Brussel is rijk aan iconische gebouwen die een belangrijke rol speelden in de ontwikkeling van de art deco en het modernisme. De Belgische art deco uit het interbellum is bijzonder: een stijl die elegantie, ambitie en technologische vooruitgang verenigt. Deze kenmerken weerspiegelen zich in het programma van de Open Monumentendagen.

Tijdens deze dagen krijgen bezoekers de unieke kans om binnen te kijken in bijzondere gebouwen zoals het voormalige radiohuis Flagey, ooit de hoofdzetel van het Nationaal Instituut voor de Radio-omroep (NIR) en symbool van moderniteit en culturele democratisering via radio.

Geneeskundige Stichting
Koningin Elisabeth
D. Serati © urban.brussels

Evenement

Open Monumentendagen 2025 –
37^e editie

Organisator

Urban

Wanneer

20 en 21 september

Waar

Overall in het Brussels gewest

Website

Heritagedays.urban.brussels

Contact

jdp-omd@urban.brussels

Ook andere Brusselse art-decoparels worden in de schijnwerpers gezet: het verfijnde Koninklijke Salon in het Centraal Station, de Universitaire Stichting, het Palais de la Folle Chanson, het imposante Gemeentehuis van Vorst, de Geneeskundige Stichting Koningin Elisabeth, de Nationale Basiliek van het Heilig Hart en de tuinen van de Villa Empain — intussen een gevestigde waarde binnen het Brusselse cultuuraanbod.

Deze locaties vormen samen een indrukwekkende route doorheen de veelzijdigheid en rijkdom van de Brusselse art deco.

Daarnaast zijn ook de Tuinen van Buuren te ontdekken — een artistieke privéwereld waar kunst en leven in harmonie samenvloeien.

BOZAR, ontworpen door art-nouveaupionier Victor Horta, getuigt van een gewaagde overstap naar de art-decostijl. In dit gebouw staat technisch meesterschap en functionaliteit centraal, met een architectuur die afstand doet van overdadige ornamenten. Het is geen tempel van elitekunst, maar een plek die kunst toegankelijk maakt voor iedereen.

Tenslotte is er het Résidence Palace: oorspronkelijk een vooruitstrevend wooncomplex voor de Brusselse bourgeoisie, nu een kantoorgebouw dat nog steeds charmeert met luxueuze materialen zoals marmer, exotisch hout en fijn smeedwerk.

Wat deze editie extra bijzonder maakt, is de exclusieve toegang tot gebouwen die normaal niet voor het publiek toegankelijk zijn. Tijdens speciale rondleidingen krijgen bezoekers een unieke blik achter de schermen van enkele van Brussels best bewaarde architecturale geheimen.

Laat je verrassen door het weelderige Hotel Riez, een parel uit de jaren '20. Hier vormen hout, marmer, smeedijzer, glas-in-lood en keramiek samen een spectaculair, haast onaangestast decor. De afgeknotte hoek met zijn zeldzame puntgevel is een opvallend kenmerk van het gebouw. Dankzij zorgvuldig behoud is zowel het interieur als de gevel in uitzonderlijk authentieke staat gebleven.

Hotel Riez
S. Voituren ©

Evenement

Open Monumentendagen 2025 –
37^e editie

Organisator

Urban

Wanneer

20 en 21 september

Waar

Overal in het Brussels gewest

Website

Heritagedays.urban.brussels

Contact

jdp-omd@urban.brussels

Verken ook de bijzondere woning van architect Henry Lacoste, sinds 2012 beschermd als monument. Lacoste creëerde een unieke stijl door Art Deco te combineren met invloeden uit de klassieke oudheid en regionale tradities. Het resultaat is een kleurrijke villa, rijk aan decoratieve bas-reliëfs en verfijnd smeedwerk — een knipoog naar zijn afkomst als zoon van een kunstzinnig ijzersmid.

Mis ook de betoverende Woning Pelgrims niet, waar kunst en gemeenschap in harmonie samenkomen. De blauwe koepel, mozaïekfontein en stervormige vloeren zorgen voor een licht en symbolisch interieur dat de essentie van art deco perfect belichaamt. De overgang van privétuin naar openbaar park weerspiegelt de evolutie van de stad én het blijvend toegankelijke karakter van dit waardevolle erfgoed. De monumentale status onderstreept de architecturale én historische betekenis van dit bijzondere pand.

Woning Pelgrims
A. de Ville de Goyet ©
urban.brussels

Voor wie op zoek is naar meer bijzondere ervaringen, zijn er ook bezoeken mogelijk aan uitzonderlijke privéwoningen. Ontdek onder meer het Glazen Huis, Woning Vandeveld, Woning Homem de Macédo, Woning Herrero, Woning Dotremont en meerdere huizen ontworpen door architect Louis Tenaerts. Stuk voor stuk unieke plekken die zelden toegankelijk zijn, en nu uitzonderlijk deel uitmaken van het programma.

Evenement

Open Monumentendagen 2025 –
37e editie

Organisator

Urban

Wanneer

20 en 21 september

Waar

Overal in het Brussels gewest

Website

Heritagedays.urban.brussels

Contact

jdp-omd@urban.brussels

Een absoluut hoogtepunt dit jaar is de unieke kans om een kijkje te nemen in de ateliers van De Munt, een van de meest prestigieuze operahuizen van Europa. Het gebouw, dat zo'n 20.000 m² beslaat, is volledig ontworpen om tegemoet te komen aan de specifieke behoeften van elk ambacht. In de verschillende bijgebouwen — waaronder een indrukwekkende aula van drie verdiepingen hoog — bevinden zich werkplaatsen voor timmerwerk, metaalbewerking, beeldhouwwerk en het maken van rekwisieten.

Deze ruimtes zijn normaal enkel toegankelijk voor medewerkers, maar openen nu uitzonderlijk hun deuren. De Munt is geen statisch gebouw, maar een levend geheel waarin kunst, techniek en architectuur samenkomen.

Ateliers van de Munt
P. Claes ©

Het beeldbepalende Glazen Huis geldt als een van de belangrijkste voorbeelden van het modernisme in België. Strak, vooruitstrevend en visionair – een toonbeeld van architecturale innovatie.

En dan is er Louis Tenaerts. Wie kent hem niet? Sommige bronnen schrijven hem meer dan 200 gebouwen in Brussel toe, anderen spreken zelfs van bijna 1.500!

Zijn werk bestrijkt een indrukwekkend spectrum: van bescheiden gezinswoningen tot stijlvolle herenhuizen, altijd met oog voor comfort én esthetiek. De woningen aan de Coghenlaan, dit jaar te bezichtigen tijdens de Open Monumentendagen, dragen zijn kenmerkende signatuur: asymmetrische gevels, geometrisch glas-in-lood en speelse torentjes. Door volledige wijken in zijn stijl vorm te geven, gaf Tenaerts Brussel een sterk herkenbare modernistische identiteit.

Liefhebbers van minimalisme met een decoratieve toets kunnen hun hart ophalen in Woning Herrero, waar Spaanse elegantie en art deco elkaar ontmoeten. Deze woning werd in 1924 ontworpen als privé-universum voor een Spaanse dame, en dat voel je in elk detail. Achter de sobere gevel schuilt een intiem binnenhof met een kleurrijke glazen koepel, omringd door keramische wand- en vloertegels, en centraal een sierlijke fontein — een oase van rust en verfijning.

Evenement

Open Monumentendagen 2025 –
37e editie

Organisator

Urban

Wanneer

20 en 21 september

Waar

Overall in het Brussels gewest

Website

Heritagedays.urban.brussels

Contact

jdp-omd@urban.brussels

Nog meer art deco en mediterrane invloeden vinden we terug in Woning Homem de Macédo. Elk detail ademt vakmanschap: van de deurklinken tot de radiatorkappen. Blikvanger is het nautisch geïnspireerde salon, dat aanvoelt als het interieur van een scheepskajuit. Glas-in-loodramen tonen Portugese zeevaarders als Vasco da Gama en Diogo Cão — een subtiele maar betekenisvolle verwijzing naar de opdrachtgever, Homem de Macédo, destijds de Portugese ambassadeur in België.

Nieuw dit jaar is dat niet enkel de architectuur centraal staat. In de iconische Cinema Galeries vindt een bijzondere filmvertoning plaats: Quartier Nomade, een immersieve film van Alexandra Rice, biedt een unieke inkijk in het dagelijkse leven binnen de Belgische kermiscultuur.

Deze levendige en vaak verborgen wereld komt op indrukwekkende wijze tot leven op het grote scherm. Quartier Nomade werpt een intiem en visueel krachtig licht op de gemeenschappen achter de attracties, caravans en tradities.

De vertoning krijgt extra betekenis door het feit dat de Belgische kermiscultuur eind 2024 officieel werd erkend als immaterieel cultureel erfgoed van de mensheid door UNESCO — een erkenning van haar rijke geschiedenis, identiteit en maatschappelijke waarde.

Françoise en Caroline
uit de film "Quartier Nomade"
door Alexandra Rice, 2018

Mythische plekken, pikante ontmoetingen en vrijheid van expressie

Na de donkere oorlogsjaren laat het verlangen op om opnieuw te leven, te dansen en te genieten. In Brussel ontwaakt een bruisende scene waarin vrijheid en zelfexpressie centraal staan — zichtbaar in dans, muziek, mode en het uitgaansleven. De stad leeft, ademt en viert het leven als nooit tevoren.

Laat je meevoeren door een rijk geïllustreerde lezing over het legendarische modehuis Norine Couture, waar het idee van "Belgische mode" voor het eerst vorm kreeg. In dit vooruitstrevende modeatelier ontstonden creaties die hun tijd ver vooruit waren: gewaagd, vernieuwend en met een onuitwisbare stempel op de modegeschiedenis.

Evenement

Open Monumentendagen 2025 –
37^e editie

Organisator

Urban

Wanneer

20 en 21 september

Waar

Overal in het Brussels gewest

Website

Heritagedays.urban.brussels

Contact

jdp-omd@urban.brussels

Trek daarna de stad in en volg het spoor van geheimen, jazz en art-decoflair uit de jaren '20 en '30. Naast publieksfavoriet L'Archiduc ontdek je een reeks mythische cafés, bars en restaurants die het Brusselse interbellum kleur gaven — plekken waar verleiding, vrijheid en levenslust samenkwamen in een roes van muziek en nachtelijk avontuur.

Heb je daarna nog energie over? Sluit de dag dan af met een dans! Tijdens een levendige workshop onder begeleiding van Apollo Swing herleef je de opzwepende sfeer van de 'dolle jaren'. Lindy Hop en Solo Jazz, geïnspireerd door de Charleston en Afro-Amerikaanse danstradities, brengen de speelse elegantie van toen weer helemaal tot leven — voeten van de vloer en glimlach gegarandeerd.

Vrouwelijke sleutelfiguren in de Belgische art deco

De tussenoorlogse periode was niet alleen een bloeitijd voor de art decostijl, maar markeerde ook een kantelpunt in de emancipatie van vrouwen. Dit programma **zet** daarom terecht de schijnwerpers op de vrouwen die zowel artistiek als maatschappelijk hun stempel drukten op deze tijd.

Maak **kennis** met Céline Dangotte, een intrigerende maar vaak over het hoofd geziene figuur in de Belgische art deco. Vanaf 1912 tot aan de Tweede Wereldoorlog leidde zij haar eigen decoratiebedrijf L'Art Décoratif C. Dangotte (AD/CD) — een zeldzaamheid in een sector die sterk door mannen werd gedomineerd. Haar werk weerspiegelt niet alleen een uitzonderlijk artistiek talent, maar ook een uitgesproken feministische overtuiging.

Ook het verhaal van Lina Cauchie verdient bijzondere aandacht. Als een van de eerste vrouwen aan de Académie des Beaux-Arts wist zij zich te onderscheiden als schilderes en ontwerpster. Haar oeuvre én haar nauwe band met het iconische Maison Cauchie getuigen van creativiteit, vastberadenheid en maatschappelijke durf.

Voor wie de rol van vrouwen in de Belgische art deco écht wil doorgronden, is de lezing van Elisabeth Gérard een niet te missen moment. Aan de hand van inspirerende portretten van decorateurs, ontwerpers, architecten en ambachtswomen belicht zij de fundamentele bijdrage van vrouwen aan het artistieke landschap van het interbellum.

De woning van Lina Cauchie
met Alice Graas
© V. Jamis

Evenement

Open Monumentendagen 2025 –
37^e editie

Organisator

Urban

Wanneer

20 en 21 september

Waar

Overall in het Brussels gewest

Website

Heritagedays.urban.brussels

Contact

jdp-omd@urban.brussels

Niet te missen culinaire prikkels

Als we denken aan de ‘dolle jaren’ komen meteen beelden op van swingende jazzbands en stijlvol geserveerde cocktails. Wat minder geweten is: het was ook het tijdperk waarin de Brusselaars voor het eerst kennismaken met iets dat vandaag alledaags lijkt — het belegde broodje. Denk aan de eerste broodjesautomaat van Au Suisse, waar moderne technologie en snelle service hand in hand gingen.

Tijdens een smakelijke ontdekkingstocht neemt vzw De Brigade je mee naar de keukens van het interbellum. Aan de hand van gerechten, anekdotes en innovaties ontdek je hoe technologische en maatschappelijke veranderingen de Brusselse eetcultuur blijvend transformeerden.

Maar niet alleen de keuken stond in bloei — ook de Belgische biercultuur onderging een ware revolutie. Een van de blikvangers is Brasseries Atlas in Anderlecht, een iconisch stukje industrieel erfgoed dat de grandeur van de Brusselse brouwerijen van toen opnieuw tot leven wekt. Onder de titel ATLAS OF ATLAS wordt dit rijke verleden ontsloten via een tentoonstelling in de historische gebouwen én een boek dat in voorbereiding is.

Brasseries Atlas
D. Serati © urban.brussels

Geschiedenis proef je het best in de praktijk. Bierexperts Hélène (Hoppyz) en Carien (Hoppiness) gidsen je door de smaken van het verleden. In hun interactieve proefateliers maak je kennis met authentieke bierstijlen uit de jaren '20 en '30 — en ontdek je hoe deze het fundament vormden van de Belgische bierdiversiteit zoals we die vandaag kennen.

Evenement

Open Monumentendagen 2025 – 37^e editie

Organisator

Urban

Wanneer

20 en 21 september

Waar

Overal in het Brussels gewest

Website

Heritagedays.urban.brussels

Contact

jdp-omd@urban.brussels

De Matrimoniumdagen

Op 26, 27 en 28 september vindt de 7e editie van de [Matrimoniumdagen](#) plaats in heel Brussel en in het Cultureel Centrum Bruegel, de uitvalsbasis van het evenement.

'Matrimonium' verwijst naar de materiële of immateriële goederen van artistiek of historisch belang, afkomstig van vrouwen.

Zoals elk jaar bieden de Matrimoniumdagen een dertigtal gratis activiteiten: conferenties, workshops, rondleidingen en activiteiten voor kinderen en gezinnen.

De 7de editie van de Matrimoniumdagen (die sinds 2019 wordt georganiseerd) richt dit jaar de schijnwerpers op de vrouwen die nooit uit de schaduw zijn getreden: kantwerksters, arbeidsters, archivaressen, conservatrices, kunstenaressen die uit de geschiedenisboeken zijn gewist ... Kortom, al die vrouwen die ons erfgood hebben vormgegeven zonder dat ze er ooit voor zijn erkend. De hoogtepunten van deze editie is het speciaal programma ter gelegenheid van het art-deco jaar, de uitzonderlijke publieke opening van twee privéwoningen, inclusieve evenementen met tweetalige activiteiten en LSFB-tolken en activiteiten voor het hele gezin.

Evenement

Open Monumentendagen 2025 –
37e editie

Organisator

Urban

Wanneer

20 en 21 september

Waar

Overal in het Brussels gewest

Website

Heritagedays.urban.brussels

Contact

jdp-omd@urban.brussels

Praktisch

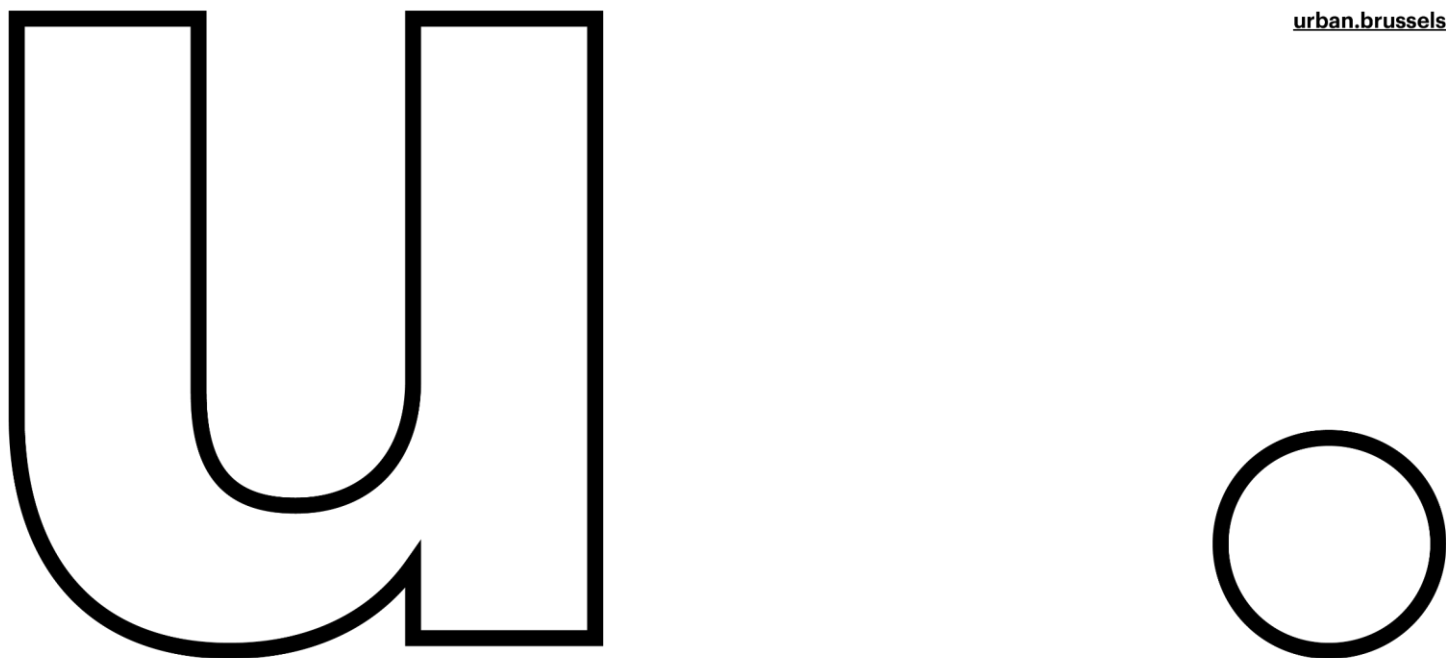
Dit jaar is de samenvatting van het programma als folder verkrijgbaar in het Nederlands, Frans en Engels op tal van locaties (urban.brussels, Sint-Gorikshallen, plaatselijke besturen, toerismediensten, bibliotheken en deelnemende locaties).

Het volledige programma is beschikbaar op de website heritagedays.urban.brussels net als de openingsdatum voor boekingen.

Het integrale persdossier, inclusief foto's en visuals, is hier beschikbaar: <https://publication.urban.brussels/heritagedays/press/>

Heritage Days – de kaart
D. Serati © urban.brussels

architecture and culture for the city.